№ 1

GAZETA KORRESPONDEN[illegible]

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNE[illegible]

Z WARSZAWY DNIA 2. STYCZNIA ROKU 1798. [illegible]

z Berlina dnia 23. Grudnia.

Wczoray Nayiaśnieyſzy Król Jmć przybyłym tu Deputowanym ſtanu Kupieckiego Miaſta *Warſzawy* JPP. *Berneaux* i *Tuckel*, tudzież Delegowanym z tamecznych Cechow PP. *Schäszler* i *Bobe* raczył dać audyencyą, na którey złożyli N. Krolowi Jmci powinſzowanie wſtępu na Tron, i byli od Nayiaśnieyszego Pana bardzo łaſkawie przyięci. — N. Królowa Jmć oświadczyła także prezentowanym ſobie rzeczonym Deputowanym ukontentowanie ſwoie z ich widzenia. — Wieczor Deputacya była u Nayiaś: Królowey Wdowy Matce Panuiącego Monarchy, gdzie także równeż odebrała względy.

z Wiednia dnia 23. Grudnia.

(z Gazety Dworſkiey.)

Większa część Armii *Ceſarſkiey* w kraiach Rzeſzy znayduiącey ſię, ſtosownie do warunkow zawartego Pokoiu odebrała rozkaz powrócić do kraiow dziedzicznych *Ceſarſkich*, i iuż aktualnie ieſt w marſzu.

Arcy-Xiążę *Karol* teraźnieyszy Gubernator i General Kapitan *Czeſki* przeszłego Czwartku dnia 21. s. m. wyiechał do *Pragi*.

Obywatele Miaſta *Wiednia* przez wyznaczoną z 24. Osob ſkładaiącą ſię Deputacyą podali Cesarzowi Jegomości na pismie dziękczynienie za przywrócony ſzczęśliwie pokoy, w którym między innemi te wyrazy znayduią ſię:

Nayiaśnieyzzy Panie! *Od pierwiaſtek W. C. Mości chwalebnego Rządu, byłeś Wasza Cesarſka Mość w krwawą i kosztowną wpląrany woynę, która się przeciwko wspólnemu nieprzyiacielowi Europy zaczęła, a późniey od uczeſtnictwa powszechnego interesſu z bez przykładną ſtałością przez Waszą Cesarsko Mość aż do momentu, w którym nieprzyiaciel tę Stolicę napadem swoim zagroził, wytrzymaną zoſtała.*

Ten oſtatni moment był zoſtawiony nam Obywatelom Wiednia, dla dania dowodow przed światem tey nieograniczoney wierności i przywiązania, którym pałamy od początku Oycowſkich Rządow W. C. Mości, oraz dla przykładow wszyſtkich Narodow; iż ukochany Monarcha w ſercach Obywateli ſwoich naybeśpiecznieyszą dla siebie przeciw nayśmielszemu nieprzyiacielowi znaleść może twierdzę. etc. etc. etc.

Zaraz po zawartym przez Dwor *Sardyńſki* z Francyą Alliańſie, Margrabia *Caſtelauſer* Poseł *Sardyńſki* przy Dworze naszym na rozkaz Dworu ſwego wyiechał do *München* i bawił tam aż do tego czasu. Tym czasem Dwor *Ceſarſki* poſtanowił nie iuż Poſła, lecz tylko Rezydenta ſwego utrzymywać w *Turynie*, do czego P. *Humburg* dawniey od Rządu naſzego w *Wenecyi*, akkredytowany ieſt przeznaczonym.

P. S. w tym momencie dochodzi tu wiadomość, że dnia 9. t. m. 20,000. woyſk naszych weszło do *Wenecyi*.

z Innych Piſm Wiedeńſkich.

Zapewniaią, iż Kraie Domu *Auſtryackiego* we *Włoſzech* maią byc podzielone na trzy Gubernie, to ieſt *Albania*, *Dalmacya*, i to wszyſtko co należy do *Fiume* będzie pod zarządzeniem Gubernatora, którego Rezydencya będzie w *Zara*. *Iſtrya*, *Tryeſt* i cały *Fryul* zoſtawać będzie pod Gubernatorem rezyduiącym w *Udyne*; rezszta ziemi ſtałey mieć będzie za ſwoią ſtolicę *Wenecyą*.

Generał *Terzi* z przyczyny nader podeszłego wieku upraszał i otrzymał pozwolenie złożenia ſwoiey Kommendy. Generał Hrabia *de Wallis* kommenderować będzie we *Włoſzech*.

Dia 17. 40. tyſięcy woyſka *Auſtryackiego* w [illegible]żnych mieyscach oczekuią na oſtatni rozkaz, kt[illegible] dnia iutrzeyszego maią odebrać do zaięcia nowych poſſeſſyi, o czym ſpodziewamy ſię mieć pewną przed nowym rokiem wiadomość.

z Londynu dnia 15. Grudnia.

Margrabia *Pombeira* Ambaſſador *Portugalſki* wſiadł na okręt w *Folmouth* i popłynął iuż do *Lizbony*.

Na wyspie S. *Krzyſztofa* w *Indyach Zachodnich* odkryto zamach na wydanie iey w ręce *Francuzow*.

Miniſter zapewniony o większości głosow w Parlamencie, i mogący teraz wſzyſtko bez oporu i naymnieyſzego ſprzeciwienia ſię dokazać, znayduie co do nowych ſwych planow ſkarbowych n[illegible]wego i ſtraſznego nieptzyiaciela w nieukontentowaniu ludu. Wſzyſtkie Parafie i Powiaty Króleſtwa zgromadzaią ſię dla dania dowodow ſwey przeciw nim niechęci. Rada zgromadzonych Obywateli Miaſta *Londynu* naſtępuiące wydała Rezolucye:

„ 1.) Iż Bill teraźnieyſzy podwyżſzaiący Taxy od „ Domów, ſkoro w Prawo zamienionym zoſtanie, nie „ dosyć że ieſt uciążliwym w ſwych ſkutkach i par„ cyalnym w zaſadach, gdyż nie tylko średnią i niż„ ſzą klaſſy ludu w większey nierównie proporcyi do„ tyka, niż oſoby znaczney dyſtynkcyi i doſtatkow, „ ale nadto zadaie cios naszemu handlowi i rękodzie„ łom; i przywiedzie do upadku wiele tyſięcy pożyte„ cznych członkow ſpołeczności, które zaledwo iuż „ exyſtuiące Taxy opłacić ſą w ſtanie; 2.) Że gdy woy„ na w celu utrzymania własności ma być popieraną, „ wſzyſtkie Taxy w należytym ſtoſunku do maiątku „ każdego z prywatnych, muszą być nałożone. 3.) „ Że ſkoro Miniſtrowie przy śrzodkach przez ſiebie „ zaproponowanych upornie ſtawać będą; Mas„ sa ludu pozbawiona zoſtanie wſzelkich wygod ży„ cia, i nie będzie mieć żadnego widoku w kontynuacyi woyny: 4.) Że wyznanie ſtanu i okoliczno„ ści, w których ſię każdy żądaiący mieć w tychże „ podatkach ulgę znayduie; bardzo ſzkodliwe pocią„ ga za ſobą ſkutki, i ſprzeciwia ſię wolnemu Rządo„ wi Państwa. 5.) Że każdy członek z koła obywa„ telſkiego maiący głos w Parlamencie wzywa ſię, aby „ ſię z całych ſił temuż Billowi ſprzeciwiał."

Podobne przełożenia i w innych zgromadzeniach ludu w wyrazach bardzo oſtrych ſą napisane, w pismach publiczrych umieszczone, i przeſłane Miniſtrowi. Ten iednak trzyma ſię ſwego pierwſzego planu; i popierał go znowu wczoray w Parlamencie. PP. *Fox i Scheridan* mówili publicznie w izbie; a partya oppozycyina, która dotąd do 9ciu członkow była ograniczoną, pomnożyła ſię teraz do 50. przeciwnikow Miniſtra. Spodziewać ſię należy, iż tenże poczyni w planie ſwoim różne umiarkowania i excepcye, do czego zniewolą go liczne przełożenia zgromadzeń ludu.

O[illegible]
mira[illegible]
wie[illegible]
wą[illegible]
[illegible]

[illegible]orayſzym, aby [illegible]tornie był prze[illegible] wielu członkow [illegible]ścia, że P. *Fox* [illegible]wa, dziś z Panem *Scherid*[illegible] Co ſię tycze Billu, dom[illegible] Otwieraią ſię iuż (rzecze [illegible] ludowi, i ſpodziewam ſię, [illegible] e lud zanośić będzie dzięki N[illegible] *Fox*ue na morzu zwycięſtwa, nie [illegible]awić Niebu za to, iż dało mu ſpo[illegible]wienia ſię Miniſtrom.

Pan *Yorke* [illegible]czelnicy Oppozycyi, którzy dotąd unikali po[illegible] Rady Narodowey, dziś zaś dali ſię widzieć w tym zgromadzeniu, zgodzą ſię zapewne z widokami Miniſtra, ieżeliby zaś układy iego naganiać chciali, zechcą po[illegible]wać ſię z lepszym z ſwey ſtrony wynalazkiem. Mieli oni dosyć czasu w osobności przetrząsać dzieie *Europy*, oraz poznać ſtan i położenie *Anglii* w ſtoſunku do innych kraiow; nauczyli ſię oraz poznawać ſwoie źrzodła. Domyślać ſię więc należy, iż przynieśli do izby rezultat ſwoich długich rozwag i deliberacyi, czego ſię ſzczegulniey ſpodziewać należy po P. *Foxie*, którego talenta wielkiego zawſze ſą godne uwielbienia.

Tu powſtał P. *Scheridan*. Nayprzod zaś odpowiedział P. *York*, któremu podobało ſię żartować z iego i iego przyiacioł długiey nieprzytomności. Jeſt to we zwyczaiu (rzecze) że Prezydent Izby wita grzecznie przybywaiące do niey obce osoby, lubo zaś izba niżſza nie ma żadnego Prezydenta, przecież P. *York* przywłaſzczył ſobie obowiązek witania przywiązany do urzędu naczelnika izby. Powiedziano, że Adreſſa do Tronu o kontynuacyą woyny przeſzły iednomyślnością. Gdybym zaś był przytomnym, byłbym niezawodnie ſprzeciwiał ſię ich podaniu; lecz ieſzcze ieſt czas przedſięwziąść całkowitą rewizyą wyrokow izby, i przeyrzeć gruntownie wſzyſtkie oſtatniey negocyacyi szczeguły. Zdaie mi ſię, iż ſpoyzrzawſzy na łańcuch ciągle po ſobie idących zdarzeń, nie dziw, iż nie mamy dotąd pokoiu. Być może, iż roziątrzony nieprzyiaciel złe poſtąpił z Poſłem naszym w *Lille*, że źle trzyma o naszey Adminiſtracyi; lecz nie idzie zatym, że Naród *Angielſki* ieſt przez to obrażonym. Jeżeli tenże nieprzyiaciel iſtotnie i do prawdy poſtanowił wtargnąć na grunt W. *Brytanii*, oraz pozbawić ią iey ſwobód i niepodległości, ſpodziewaiąc ſię w tym kraiu pomocy i kalkuluiąc na ſwych ſtronnikow w *Anglii*, w tym razie może on tylko na tym polegać z pewnością, iż wſzyſcy teraźnieysi *Anglicy* podobni są do tych podłych i niewolniczych podchlebcow Miniſtra, którzy czołgaiąc ſię przed iego bożyszczem daią ſię z łatwością nayWiększemi obarczać ciężary; lecz całe

[illegible] rakterze prawdziwych *An*-
[illegible] oko tkwią zasady wol-
[illegible] zenić. P. *Pitt* ro-
[illegible] ńſtwo Narodu *An*-
[illegible] e; toż ſamo po-
[illegible] ił Bank *Angiel*-
[illegible] nę iedynie dla
[illegible] ludu Mini-
[illegible] . *Scheridan*
[illegible] oreż to ſą
[illegible] oyny, po
[illegible] *alność i*
[illegible] óre pro-
[illegible] dobra
[illegible] iedney
[illegible] zna-
[illegible] zna-
[illegible] ko-
[illegible]
ſio [illegible]
Miniſter [illegible]
tel więcey pła [illegible]
ko otaxowaną [illegible]
dzie wolnym, [illegible] dłu,
wſzyſtko co Oby [illegible] ć do-
browolnym: lecz [illegible] niſtrow
ſtraciła nas do ſtan [illegible] i inkwi-
zycyi fiſkalney. A p [illegible] ak nie w
proporcyą ieſt ułoż [illegible] , naywię-
cey czuie iey ciężar. [illegible] radził od-
wołać plan Miniſtrow [illegible]

P. *Dundas:* Jeſt [illegible] eſienia, że o-
ſoby które dotąd rozbrat [illegible] zbą, powrociły
do niey wywierać zno [illegible] zemſtę na nie miłych
ſobie przeciwnikow. Jakże mało znaczące ſą zarzuty
dopiero tu ſłyſzanego Mowcy przeciw nowym Taxom? Mówią, iż wielkie [illegible] ąd powſtaie nieukontentowanie: co do mnie, nic o tym ieszcze nie ſłyſzałem. (Tu zawołano: *Słuchaycie! Słuchaycie!*) Gdy *Francuzi* naſtępnie żądać może będą wydania ſobie *Gibraltaru i Jamaiki*, gdy nawet publicznie chęć przybycia ſwego do *Londynu* oświadczaią, nie mamyż naydzielnieyſzych przeciw takowym pogrożkom użyć śrzodkow?

P. *Fox:* ſtoſownie do wezwania tych, ktòrzy mię ſwoim zaſzczycili Pełnomocnictem, ſtawam dziś i otwieram głos moy w tey izbie. Z resztą ieſtem wierny moim dotąd czynionym oświadczeniom. Nic iak całkowita reforma ſyſtematu ninieyſzego i powrot do pierwiaſtkowych naszey Konſtytucyi zaſad, może nas uratować od zguby. Wnieſiony tu Bill Taxowy, obala prawidła przodkow naszych, i zamiaſt bronić własności, targa ſię na nie i narusza ią. Bill ten ruynuie handel, maiątki prywatnych i wolność. Teraz to gdy potrzeby kraiu tak są wielkie, muszą mieszkańcy znoſić ciężar za ſiebie i naſtępcow ſwoich. Nie byłbyż lud zaraz w początku woyny zrzucił z ſiebie to ohydne iarzmo, gdyby podobnych śrzodkow użyli byli na ów czas Miniſtrowie? Zwodzono tenże lud wyſtawuiąc mu, iż ciężary woyny ſą znośne i lekkie. O! iakże arbitralnie przy wybieraniu nowych Tax chcą poſtępować! Kupiec, Rzemieślnik, Wyrobnik musi utracić całą wartość ciężkich i przykrych prac i trudow ſwoich. Ze wſzyſtkich ſtron wznosi ſię głos nieukontentowania przeciw nowym Taxom; możnaż teraz mówić, że *Anglia* ma Reprezentantow, gdy 15. tylko głosow za wolą Narodową liczyć można w tey izbie? Reprezentanci! Sprawa ludu powinna być ſprawą waszą! Niebespieczeństwo coraz ieſt groźnieyſze. Gdy *Irlandya* do ſtanu ſpokoyności zwroconą, a Bill cofniętym nie będzie, drzyimy nad okropnemi ſkutkami, które ztąd przewiduię w przyſzłości.

P. *Pitt* miał długą Mowę, w której odpowiedział na zarzuty ſwych przeciwnikow, i bronił Billu przywiedzionem iuż dawniey przez ſiebie dowodami; obiecuiąc oraz, iż modyfikacye i poprawy w tey mierze będą przedſiewzięte. Po drugim przeczytaniu Bill większością 175. przeciw 50. głoſow powtornie zatwierdzony został.

z Paryża dnia 15. Grudnia.

Do opisania obchodu Uroczyſtości Pokoiu Redaktor ie ieszcze między innemi dodaie uwagi.

Powtarzane z dział wyſtrzały zgromadziły całą tego wielkiego Miaſta ludność. Te okropne śmierci narzędzia poświęcone zoſtały zapowiedzeniem pokoiu. Wesołość na wszyſtkich malowała ſię twarzach, a zapewnienie ſpokoyności Kraiow lądowych unoſiło Paryżanow tym ſamym zapałem, iak donieſienie o pierwszych naszych zwycięztwach.

Niezmierne ludu gminy ciſnely ſię ku Pałacowi i na ulicę, przez które przeieżdżać miał *Włoſki* Bohater; niewiedziano ani o tey iego ſkromności, dla którey pochwały i oklaſki ſą ciężarem, ani o tey wſtrzemięźliwości, która wśrzod ſwoiey chwały zdaie ſię uſkarżać, iż nie dosyć ieszcze zarobiła, gdy w natchnieniu ſwoiego geniusza ſpoſtrzega iż iey ieszcze coś do czynienia zoſtaie.

Na prożno więc w nieiakim obleżeniu trzymano iego mięszkanie, i wszyſtkie do wyiścia zagrodzono drogi, uniknął wszyſtkich oklaſkow tak powszechnie przez pomiernych i nadętych ludzi wyszukiwanych,

Przypomnieymy ſobie dawnych Generałow za naymnieyszym tryumfem ſzukaiących wszędzie uwieńczenia; przypomnieymy ſobie nadętość ſamego nawet *Pichegru*, który na wszyſtkich ludnieyſzych mieyscach tey ſtolicy ſzukał niedawno prożney z ſwoich tryumfow chluby, i poruwnaymy ią z ſkromnym tego przymiotem Bohatera, który zdaie ſię nieiako ſzukać przebaczenia za ſwoią chwałę, pragnąc ſię pokazać rownym każdemu Obywatelowi w momencie gdy podziwienie wszyſtkich ſtawia go w tak dalekiey od innych odległości. To poruwnanie okazuie różnicę Oſob. *Buonaparte* nie zapatruie ſię na ſwoie życie tylko iako na prowadzącą go do przyszłości drogę.

Po między innemi illuminacya Pałacu Dyrektoryatu naypięknieyszy okazywała widok, i niezmierne mnoſtwo ludu zwabiła; domy Miniſtrow, i wyższego Sztabu, rozmaitemi przyozdobione były znakami.

Adminiſtratowie Muzeum ſztuk, które oswobodzicielowi Włochow tyle ieſt winne bogactw zawieſili w przezroczyſtości Koronę laurową, pod którą był napis w złotych literach: *Orężowi Francuzkiemu wdzięczne kunſzta.* Niezmierny łańcuch światła przyozdabiał wspaniałą architekturę Pałacu *Thuileries*, a muzyka Gwardyi Ciała Prawodawczego rozniosła po powietrzu ulubione Republikanow pieśni.

Na dwoch facyatach zawieszono dwanaście koron, pod któremi czytano napis: *Departament Sekwany Armiom Rzepltey Francuzkiey.* Na węgłach ośm ſtarożytnych ſłupow, na nich kogut *Francuzki.* Każdy z tych ſłupow miał napis znakomitszego zwycięztwa, iako to: *Gemappe*, *Fleurus*, *Lodi*, *Arcole*, *Mantua*, *Werona*, *Kehl*, *Maſtricht.*

Adminiſtracya Departamentu dała naypięknieyſzą w nowym rodzaiu illuminacyą w pośrzod placu *Vendome*— Wielka tarcza okrywała dawną podſtawę; na dwóch facyatach obroconych ku ulicom *Honoré i Petit-Champs*, trofeami otoczone zwycięztwo, kryśliło na tarczy ulubione ſłowo *Pokoy.*

Buonaparte znayduiąc ſię dnia 11. na obiedzie u Dyrektora *François de Neuchateau*, okazał nayżywsze ukontentowanie z towarzyſtwa, które tam było zebrane. Zadziwiał wszyſtkich przez rozmaitość i głębokość ſwych wiadomości: Rozmawiał o matematyce z Obywatelami *Lagrange i Laplace*; o metafizyce z *Sieyesem*; o Poezyi z *Chenierem*; o polityce z *Gallois* o prawodaſtwie i prawie publicznym z *Daunou.* Przytaczał wiele powieści dowodzących iego oświeconą ſkłonność ku rozszerzeniu nauk i kunsztow. We *Włoszech* przyimował zawsze z ſzczegulną przychylnością uczonych Artyſtow, dla których każdego czasu dom iego był otwarty.

W ciągu rozmowy z Obywatelami *Lagrange*, *i Laplace*, *Buonaparte* zapytał ſię ich czyli im ieſt znaioma Xiążka Geometryczna świeżo we *Włoszech* wydana, w ktòrey nad inne rzeczy uważał nowy i dowcipny ſposob dzielenia cyrkułu, i natychmiaſt wziąwszy kompas i ołówek zrobił ſzybką demonſtracyą. — Generale, rzekł do niego *Laplace*, *wszyſtkiegośmy ſię po tobie ſpodziewali*, *prócz tego*, *iżbyś nam miał dawać lekcye matematyczne.*

Ten wódz oddał także uroczyſte świadectwo waleczności, i roztropnym poſtępkom ſwoich braci woiennych we *Włoszech*, ktorzy ſię przyłożyli do ſławnych zwycięztw zakończonych chwalebnym pokoiem iakiego *Francya* nie zawarła od *Karola* Wielkiego.

Pomiędzy rożnemi zdarzeniami opowiadał także o odwadze iednego dwunaſtoletniego dobosza, który w czaſie krwawey bitwy pod *Lodi*, uſiadłszy na wierzchu wzgórka z kamieni przy ſamym weyściu na moſt uformowanego, bił w bęben ciągle przez kilka godzin, mimo gęſto ſypiące ſię około niego kule.

Buonaparte opowiadał także, iż kazał zrobić ſto pięknych pałaszcw dla ſtu naymężnieyszych żołnierzy, i na ten koniec zbierał od żołnierzy i Officerow świadectwa, podług których rozdał te pałasze. Oświadczył, iż w wolnieyszych momentach będzie miał za naywiększe ukontentowanie opisać nadzwyczayne dzieła tych ludzi, których można porównać z ſławnym batalionem *Tebańczykow.* Lecz dodał na końcu z rozrzewnieniem, iż z tych walecznych ſtu Rycerzy, dwóch tylko żyie, reszta okryci honorem, na polu ſławy polegli.

Ten obiad przyozdobiony był talentami Obywatelow *Laïs i Cheron*, ktorzy śpiewali wiele ſztuk wybornych na pochwałę zwycięztw pod *Lodi*, *Arkolą*, *i Tagliamento.*

Adminiſtracya Centralna Departamentu Sekwany, *wydała do Wſpoł-Obywatelow*, *względem Pokoiu naſtępuiące piſmo,*

Już nie Armata trwogi, nie mściwy piorun w naszych rozlega ſię murach. Jeżeli ſię ieszcze odzywaią śpiże, to iuż tylko dla donieſienia o ſłodkich naszych zwycięztw owocach— *Pokoy w kraiach lądowych.*

Pokoy; na to przyiemne ſłowo wszyſtkie otwieraią ſię ſerca. Przybył więc na koniec ten dzień, tak długo od ludzkości wzywany. przeciw któremu paſſuie ſię ieszcze polityka *Angielſka.*

Jakże ieſt pięknie być Obywatelem *Francuzkim*, iluż nam zazdrości tego imienia? Paryżanie, podaycie ſię ſprawiedliwey chlubie, którą w was natchnąć powinno; przypomniycie ſobie ile uczyniliście dla wolności, i powiedzcie w waszym obywatelſkim zapale.

I my także zapłaciliśmy dług nasz Oyczyźnie. My daliśmy *Francyi* haſło wolności; w naszym łonie zrodziła ſię Rzeplta, i myśmy iey ſtrzegli w kolebce. Myśmy także niemało cierpieli; lecz pamięć naszych nieszczęść iuż nam tylko ſłodkie łzy z oczow wyciſka, gdyż iuż za to odbieramy nadgrodę. Ci woiownicy niezwyciężeni, ci Bohaterowie pod *Fleurus i Arkolą*, ſą to naſi przyiaciele, naſi bracia i nasze dzieci. Jakże ieſteśmy ſzczęśliwi, iż im daliśmy życie, iakże ſię ſzczycić możemy, iżeśmy w nich wzniecili odwagę, iżeśmy na obronę Oyczyzny uzbroili ich ręce? Daliśmy dzieci nasze Rzepltey, a Rzeplta oddaie nam ie chwałą okryte.

Tak ieſt Obywatele w krótce zobaczycie, w krótce waszych uciſkacie braci i te dzieci, które was tyle łez kosztowały. Zerwie ieden tryum, a będą wam wrocone. *Buonaparte* ieszcze raz poprowadzi ie do zwycięſtwa, po ktòrym na wasze przybiegną łono.

Wy zaś matki zaſmucone, które w tym dniu wesela, ſmutne tylko piaſtuiecie urny, niech was pocieſzą ich wieńce laurowe, pocieszcie ſię pomniąc, iż *Francya* winna ſwoią ſzczęśliwość bohaterſkiey śmierci ſynow waszych, i że ich oſtatnie życzenie uſkutecznione zoſtało.

Gdy naſi bracia woienni do domowych powrocą progow, niech w nich znaydą tę miłość Oyczyzny, ktòra ieſt ich namiętnością ſzczegulną, niech w niey zaſtaną ten pokoy, o który tak długo waczyli, te cnoty, których nam tak chwalebne dali przykłady. Obywatele, im wszyſtko winni ieſteśmy, ſtarayny ſię ich być godnemi.

Dochowuymy troſkliwie Konſtytucyą 3. roku, którą poprzyſięgli z nami; iey nadewszyſtko i mądrości Rządu winniśmy pokoy. Roialiści targaią ſię na tę Konſtytucyą i powſtaią przeciw Rzeptey dla ſpoznienia pokoiu.

Bądźmy złączeni, a ſiły nieprzyiacielſkie tym prędzey naszey uſtąpią odwadze, im mniey na naszey zaradzać ſię będą niezgodzie. Jescze *Anglik* wniey ſwoie pokłada nadzieie, ponieważ odrzuca ſprawiedliwe Rządu *Francuzkiego* propozycye, ale nadzieie ſiego zawiedzione zoſtaną.

Jakież ſą ſerca zranione, ktòreby pokoy nie zagoił, iakie nieszczęścia którychby on nie osłodził? Jaki Nieprzyiaciel Oyczyzny byłby tyle ſzalonym, ażeby w pokoiu nie upatrywał iedynego ſposobu ratunku i

pomyślności. Wkrótce handel *Francuzki* od wszyſtkich Gabinetu *Angielſkiego* przeszkod oswobodzony, utoruie obszerną dla przemyſłu i naszych nadziei drogę. Zachęcone od Rządu kunszta, tylu dzieł ſtarożytności ożywione widokiem, przez ſwoie wpływy ukoią nayprzykrzeysze wspomnienia. Już nie *Włochy*, nie *Rzym* ciekawych cudzoziemcow zwabiać do ſiebie będzie, lecz *Francya* ich na ſiebie zwróci uwagę.

(podpisano) *Joubert*, *Lefebvre* i *Damas* Adminiſtratorowie.

Mathieu Kommiſſarz Dyr: Wyk:

Piszą z *Calais*, iż tam przybył *Janus Colte* Kommiſſarz *Angielſki* dla wymiany ieńcow od ſwego Rządu przyſłany.

Donoszą z *Havre* pod 7. Grudnia, iż znayduią ſię teraz w tym Porcie trzy baty zdatne do żeglugi od morza aż do *Paryża*. Dwa z nich opatrzone ſą masztami na wzor Galeotow, i mogą noſić po 300. beczek, trzeci 500. beczek. Znayduią ſię w gotowości i czekaią tylko na ładunek dla zaczęcia pierwszey ſwoiey podroży. *Paryż* więc zoſtanie portem morſkim.

Rada ſtarszych potwierdziła Rezolucyą 14. Brumaire (4: Liſtopada) względem którey Obywatel *Legrand* czynił Rapport, a która urządza rozkład 616. milionow na zwyczayne i nadzwyczayne wydatki roku 6.

Obywatel *Frederic* Exekutor Teſtamentu Obywatela *Legendre* pisał do teyże Rady, iż utraciła iednego z nayodważnieyszych Tworcow Rzepltey w Osobie tego Deputowanego, który zakończył życie 13. Grudnia. Dodaie w tym liście, iż nawet po śmierci chciał być użytecznym ludzkości oddaiąc przez Teſtament ſwoie ciało ſzkole Anatomiczney.

Obydwie Rady uformowały wydział generalny. Zdaie ſię, iż tam poſtanowiono dać uroczyſtość dla Generała *Buonaparte*.

Dyrektoryat Wykonawczy mianował Contr-Admirała *Lacroſſe* Kommendantem iedney Dywizyi w ſtanowiſku *Breſteńſkim*. Powszechne ieſt o nim zdanie, iż rownie ieſt dobrym żołnierzem iak dobrym żeglarzem.

Miniſter woienny Obywatel *Scherer* rozeſłał naſtępuiące pismo do każdego z Generałow kommenderuiących i do innych Generałow Dywizyi i Brygad woyſka Rzeczypospolitey.

Już po wiele razy czynione były reklamacye względem ſtopniow pierwszeńſtwa iakie między ſobą mieć powinny rozmaite korpusy woyſka na rewiach, paradach i ceremoniach publicznych.

Ażeby uczynić koniec tym reklamacyom, donoſzę wam o moim poſtanowieniu, iż Artylleryja naypierwsza poſtępować będzie, po niey ſapery, po tych Infanterya, a na koniec kawalerya.

Stosowne zatym do tey decyzyi wydać macie rozkazy.

Na wspaniałym Balu, który dawał Miniſter interesow wewnętrznych Obywatelki *Talien* i *Serbelloni*, żona Ambaſſadora Rzepltey *Ciſalpinſkiey* szczegulnieyſza na ſie zwracały uwagę. Tegoż wieczora dawał bal Ambaſſador Porty *Ottomańſkiey*, na którym znaydywał ſię *Buonaparte*.

Dziennik *Wolnych ludzi* donoſi o aresztowaniu dowodzcow Szuanow *Scepaux* i *Autichamp*, oraz wielu ich Officyerow.

Obywatele *Charles Delacroix* i *Truguet* mianowani pierwszy Ambaſſadorem do Rzepltey *Batawſkiey*. drugi do Dworu *Madryckiego*, maią w tym tygodniu na ſwoie wyiechać przeznaczenie.

Generał *Berthier* dnia dziſieyszego wyieżdża do Armii *Włoſkiey* na obięcie nad nią naywyższey kommendy.

Gilbert-Deſmolieres, *Iſidore Langlois*, *Fraſans*, i do 20. innych Prawem 19. Fructidor ſkazanych na deportacyą, wyprowadzeni zoſtali z więzień publicznych, i w tych dniach wywiezieni będą do *Rochefort*. W tey liczbie znayduie ſię wielę Xięży, między niemi Doktor *Hawelauge* bywszy Rektor Akademii w *Lovanium*, Eſkorta ich ſkłada ſię z 50. Gendarmow.

Deputowani od związku *Gryzonow* przybyli iuż do *Paryża*.

Miniſter Marynarki ogłoſił naſtępniące nowe na morzu zdobycze:

Korsarz *Incomparable z Breſt*, zabrał Brygantyn *Angielſki* nazwany *Laſontaine*, i odeſłał go do *Carogue*. Ten ſtatek płynął z *Lizbony* do *Liverpool* z ładunkiem 341. pak bawełny z *Fernambuc*.

Korsarz *le Bougainville z St Malo*, zabrał i odeſłał do *Bordeaux* ſtatek *Harmonia z Hamburga* od 400. beczek. Ładunek iego ſkładał ſię z kawy, ryżu, bawełny, ſzacowany naymniey 800,000. liwrow.

Korsarz *le Decidé z Bordeaux*, zabrał i odeſłał do *Rochelle* ſtatek *l'Ammiral Barington z Jersey*, i drugi *la Rose z Pool* wiozący trzy tyſiące cetnarow ſtokfiszu i 135. beczek oliwy.

Korsarz *Ruiter z Nantes* zabrał i odeſłał do *Rothelle*, ſtatek *le Mercure z Pool* wiozący 3,500. cetnarow ſtokfiszu.

Korsarz *la Republicaine z Dunkierki* pod kommendą Kapitana *Lebozec* zabrał i odeſłał do *Lorient* ſtatek *Zuzanna* pod Kapitanem *Moore* płynący z *Pool* do *Nowey Ziemi* z prochem armatnym, z ubiorem dla woyſka etc.

Korweta *la Chorette*, zabrała i zaprowadziła do *Caenny* i do *Gwadelupy* ſtatek korsarſki *Angielſki* o 16. armatach, który napaſtował brzegi; drugi *le Tome z Liwerpool* o trzech masztach i 22. armatach, wybity miedzią, i wiozący 442. Murzynow; trzeci Bryk *Portugalſki*, nazwany *la Bataille*, naładowany bawełną i ſkurami; czwarty *l'Actif z Liwerpool* o ośmiu armatach, naładowany winem i żywnościami.

Taż korweta i Galeota *l'Importune* ſchwytały odeſłały do *Surinam* ſtatki *Marie*, *Sainte Anne Saint-Sacrament*, i *Albukerque*, wszyſtkie cztery *Portugalſkie* o trzech masztach, zbroyne, płynące z *Lizbony*, z wielkim ładunkiem cukru, *Cacao*, ryżu, i ſkor.

Statek awizowy *Nadzieia*, zabrał i zaprowadził do *Caenny* ſtatek *le John*, pod Kapitanem *Blain* z płótnem żaglowym, linami etc. i *Maryą Ludwikę* Bryk *Angielſki* z ryżem.

Podług donieſień z *Strażburga*, Inſtrukcye, które Deputowani *Rzeszy* odebrali, uznane były przez Pełnomocnikow *Francuzkich w Raſtadt* za niedoſtateczne z żądaniem ſtarania ſię o ich odmianę.

Miniſtrowie *Francuzcy* żądali od Hrabiego *Meternich* Pełnomocnika Cesarſkiego paszportu dla Obywatela *Bacher*, maiącego ſię udać w charakterze Poſła do Seymu *Rzeszy w Ratyzbonie*.

Dwóch Poſłow Elektorſkich maią traktować z *Francuzkiemi* o pewną dla tey Rzpltey złożyć ſię maiącą ſummę. Jedno z Xięztw Swiecko-Elektorſkich ma zapłacić 1. milion.

Od czasow *Juliusza Cezara* aż do oſtatniego wylądowania pod dowództwem *Hocha*, liczyć można 39. planow lądowania w *Anglii, Szkocyi i Irlandyi*. Z tych wszyſtkich 22. miały ſkutek odmiany Rządu na tych wyspach.

Słychać, że korpus woyſka *Francuzkiego* zgromadzać ſię w *Fryzyi*, a ztamtąd wzdłuż brzegow do *Cuxhaven*, a naſtępnie na brzegi *Elby* do *Hamburga* pomaszeruie etc. etc. (*z Gazety Bareutſkiey*)

z Bruxelli dnia 14. *Liſtopada.*

Do portow *de Grace*, *Baulogne*, *Calais*, *Dunkierki i Oſtendy*; wydane nagle zoſtały rozkazy, uzbraiania batow kanonierſkich i płaſkich ſtatkow do tranſportu woyſk.

Spodziewani tu ſą Pełnomocnicy Arcy-Xiężny Elżbiety i Arcy-Xięcia *Karola*, maiący mieć zlecenia względem ſprzedaży ſekweſtrowanych dawniey dobr tymże Xiążętom.

Adminiſtracya Centralna Departamentu *Dyle* mianowała Kommiſſarzy, którzy maią ſię zatrudnić ſprzedażą ſekweſtrowanych Emigrantom domow i ruchomości na pożytek Rzeczypospolitey, wczoray zaczęto Dzieło od Pałacu Xięcia *de Ligne*.

z Madrytu dnia 28. *Liſtopada.*

W różnych częściach Adminiſtracyi cywilney i woyſkowey zaszły nowe odmiany. Mieysce Prezydenta izby Kawalerow po śmierci iednego z braci Xcia *Pokoiu*, dane zoſtało Generałowi Leytnantowi *Don Francisco Gragera*. — Urząd Vica-Króla *Nawarry* Margrabiemu *Las Amarillas*. Generał Inspektorſtwo Infanteryi *Don Jozefowi Pareo*, uczniowi zmarłego Hrabiego *Orelly*, *Don Jozef Andaaga* i Legacyi *Haſkiey* do Ambaſſady *Roſsyiſkiey* przeznaczony.

z Budy dnia 2. *Grudnia.*

Dnia 30. przeszłego mieſiąca przeieżdżali tędy dway *Tatarowie z Konſtantynopola* przez *Wołoszczyznę i Transylwanią*, ztamtąd na *Wiedeń* do *Paryża*. Są to naypierwsi tego Narodu poſłańcy, ktorzy odprawiaią podroż kuryerow Europeyſkich.

z Raſtadt dnia 17. *Grudnia.*

Seſſya dziſieysza trwała od 11. do 3. godziny, i miała być nader ważna z przyczyny iak zapewniaią, iż Miniſtrowie *Francuzcy* mieli podać pierwsze ſwoie propozycye.

Na ſeſſyi przed kilku dniami odprawioney, Miniſtrowie *Francuzcy* podali Notę, w którey Dyrektoryat Wykonawczy domaga ſię; ażeby Fortece *Moguncya* i *Ehrenbreitſtein*, oraz pozycye *Menu* oddane były woyſkom *Francuzkim*. To niespodziewane żądanie tym mocniey zmieszało wszyſtkich Ambaſſadorow, iż w tymże momencie przybyła wielka liczba ſztafet z wiadomością, iż *Moguncya* zoſtała iuż obl[illegible] przez korpus *Francuzow* pod kommendą Ge[illegible]erała *Lefebvre*, który nalegał, ażeby ta Forteca w [illegible] kilku dniach ſię po[illegible]dała.

[illegible] Miniſter *Mog*[illegible]*cki* pisał do Miniſtrow [illegible]*ancuzkich* L[illegible] naſtępuiący:

[illegible] Gdy naywyższe rozkazy [illegible]ie do Deputacyi Państwa [illegible]ami o pokoy traktować, [illegible]ſię tu od 17. Liſtopada, [illegible] naysmutnieysze wiado[illegible]wet z Kontyngensu [illegible] *Imperii*, [illegible] od[illegible] przeciwnie, iż [illegible]rmiſtiſt linią o[illegible]m na 15. dni mię[illegible] Generałami zawar[illegible]ego brzegu *Renu* [illegible]zezony, ale nawet [illegible] mieysca woyſkom *Fr*[illegible]m brzegu *Renu Moguncy*[illegible] wiele Kontyngensow i[illegible] miały iuż opuścić Miaſto i F[illegible] dalece iż ſię znayduie ze wszy[illegible] ze wszyſtkich woyſk i artyller[illegible]

W[illegible] to wszyſtko ułożonym tu zoſtało d[illegible]zymnieyszego mnie o tym uwiadomie[illegible] Obywatele Miniſtrowie o mo[illegible]im zadziwie[illegible] doświadczyć muſiałem, gdym widział przez cz[illegible] nieprzytomności w *Moguncyi* i w momencie gdy ſię tu znayduię z Deputacyą Rzeszy, w przedſięwzięciu zawarcia z Rzpltą *Francuſką* pokoiu na zasadach całości kraiow, która nam była zapowiedziana przez ſamę naywyższą głowę Rzeszy, gdy mowię widziałem zaięcie kraiu *Wormacyi* i *Moguncyi*, i otoczenie fortecy tego oſtatniego Miaſta.

W zupełney zoſtaię niewiadomości względem tego co ſię ſtało w *Udine*, lecz zadziwiony ieſtem tym co ſię pod memi dzieie oczyma; nigdy, tak ieſt: nigdy naywyższy Naczelnik Rzeszy niechciał, lub nawet przewidzieć nie mogł, iż gdy oddali ſwoie woyſka, naszym odmowione zoſtanie dalsze armiſticium. którego dotąd używały kraie nasze. Nie mogę ſię także przekonać, ażeby znakomity i potężny Narod miał nas chcieć uwieść i korzyſtać z momentu, w którym nagłe woyſk Cesarſkich z całą Artylleryą uſtąpienie zoſtawia nas bez żadnych ſposobow obrony. Nie mogę mniemać ażeby Rząd *Francuzki*, który chce być tylko rzetelnym i wſpaniałym osobliwie względem ſłabszych Narodów, mogł ſądzić za rzecz chwalebną podobne opanowanie iedynego przedmurza Rzeszy, tey fortecy, która potrafiła dać czteroletni opor wszyſtkim woyſk iego uſiłowaniom. Nie mogę więc ſobie wyſtawiać, ażeby w tym momencie przeciw miaſtu i fortecy *Moguncyi* nieprzyiacielſkie kroki miały być wymierzone.

W wszelakim przypadku zdradzałbym nayświętſzy moy obowiązek, gdybym omieszkał odwołać ſię do was Obywatele Miniſtrowie, względem zachowania Armiſticium, które nie może nam być odmowione. Upraszam was Obywatele Miniſtrowie o przeſłanie tey moiey reklamacyi do Dyrektoryatu, który zapewne zapobieży krzywdom, które powinnością moią było przełożyć. Upraszam was oraz, ażebyście o tym uwiadomili waszych Generałow kommenderuiących, ażeby tym czasem wſtrzymywali wszelkie kroki Nieprzyiacielſkie. — W *Raſtadt dnia* 14. *Grudnia* 1797.

L. B. d'Albini Miniſter Elektora *Mogunckiego*.

Dnia 16. *Grudnia*

Między przybyłemi tu od dni kilku Poſłami, poſtrzegać można z zadziwieniem Barona *Ligerz* udaiącego ſię być Deputowanym Biſkupa *Bazyleyſkiego*. Co zaś ten Biſkup ma za intereſs na kongreſsie, gdy kraie iego na mocy Praw Konſtytucyinych i niewzru-

ſzonych ſą wcielone do *Francyi*? Będzie ſię zapewne muſiał cieszyć nadzieią wraz z Elektorami *Moguncyi*, *Trewiru* i *Kolonij*, których kraie doſtać ſię maią *Francyi*.

Mówią tu mocno, iż *Francuzi* dnia 15. przyſzłego mieſiąca chcą zacząć kroki nieprzyiacielſkie, ieżeli proponowane przez nich zasady Pokoiu nie będą przyięte. (*z G. Bareuth:*)

Dnia 18. *Grudnia*

Plenipotencye Deputacyi Rzeszy uznane zoſtały za niedoſtateczne przez Miniſtrow *Francuzkich*, którzy wymagaią Plenipotencyow nieograniczonych i nieokreślonych całością kraiow Rzeszy. W niedoſtatku ich niechcą w żadne z Deputacyą zachodzić po[illegible]nia. Ta zatym Deputacya udała ſię w tey rozu[illegible] Seymu Rzeszy i do Miniſtra Pełnomo[illegible] mierze do [illegible]ości. cnego J. C. M[illegible]

Kuryer dziś z [illegible] Paryża przybyły, donoſi wiadomość iż *Buonaparte* [illegible] przybędzie tu iutro [illegible]y- poźniey po iutrze.

z Moguncyi [illegible]*nia* 16

Za nadeyściem tu [illegible] ſety do Rzadu tuteysz[illegible] żywością pakuie ſię na[illegible] sob z ruchomościami [illegible] wyiechało. Od dnia [illegible] dnak z pewnością [illegible] rze zatrzymać *Mo*[illegible] ſam lewy brzeg [illegible] czney ſummy, [illegible] lionow podaią. [illegible] wateli oświadczył[illegible] ią do ſkładek. [illegible] po 1.500. złł: *Nie*[illegible]

[illegible]

Francuzi osadzili [illegible]*nu* przez co forteca nasza coraz [illegible] ciśnięta. Poniżey *Hochet* rozbili [illegible] i wzięli w tym celu wiele ſtatk[illegible]

Codziennie ztąd wyw[illegible]leryi Auſtryackiey. Sprowadzono [illegible] z *Hundruck* kilkaset wozow na przewi[illegible]nkow, których tu ieſt niezmierna mn[illegible] wozy ſprowadzone były przez huzarow i [illegible]zelcow *Francuzkich*.

Woyſka *Francuzkie* coraz nas bardziey ściſkaią. Zaięły iuż wſie kraiu *Darmſtadſkiego* naybliżey z miaſtem naszym na brzegu *Menu* ſtykaiące ſię.

Szwaycarya coraz mocniey ieſt ściſkaną od potężnych ſąſiadow ſwoich. Wszyſtkie kantony wezwane są, aby wyſłały nayśpieszniey Deputowanych na Seym nadzwyczayny do *Frauenfeld*, dla naradzenia ſię względem krytycznego ſtanu Adminiſtracyi *Szwaycarſkich*. Lud kantonu *Appenzell* mianował wydział z 50. Członkow dla przeyrzenia Konſtytucyi. W wielu kantonach, Lud mocno ſzemrze na ucisk Aryſtokratow i nalega o odmianę Rządu. (*Gazety Baireutſkiey.*)

z Kolonii dnia 17. *Grudnia.*

Zapewniaią, iż nasza teraźnieysza Municypalność wkrótce będzie zniesioną, i nowy Magiſtrat zoſtanie poſtanowiony.

Niektóre Członki ſzkoły lekarſkiey i Prawa nakłoniły ſię do wykonania przyſięgi. Profeſſorowie zaś Teologii oświadczyli ſię, iż ich ſumnienie nie pozwala im wykonać tey przyſięgi, aż po zakończonych w *Raſtadt* negocyacyach.

Na Seſſyi naszey Akademickiey, czytany był liſt od naszego godnego Xięcia Arcy Biſkupa pisany, w którym wyraża ſwoie żale nad prześladowaniem Duchownego ſtanu, zachęca go do męſtwa, i zapewnia, iż niczego nie zaniedbuie, ażeby w krótce te iego uſtały cierpienia.

Zalecono Profeſſorom Kollegiow, ażeby podali liſtę, liczbę, i ilość funduszow na uczących ſię zapisanych.

Frankfortu dnia 17. *Grudnia.*

Dnia dzisieyszego około południa *Francuzi* nie weszli ieszcze do *Moguncyi*, lecz pikiety ich ſtrzelcow zaymowały iuż drogi i bramy miaſta. Wczoray znaydywali ſię iuż tu dway Generałowie *Francuzcy*.— Zapewniaią, iż Generał *Lefebvre* ma rozkaz na zaięcie naszych okolic aż do *Spesſart*. Spodziewany tam ieſt po iutrze z *Offenburga*. Nie wiadoma ieszcze ieſt odpowiedź Landgrafa *Heſsen-Caſſelſkiego* względem pozwolenia przechodu przez iego kraie woyſkom *Francuzkim*. Jakożkolwiek bądź, Generał *Lefebvre* za ſwoim powrótem ma ſilnie i śpiesznie te układy przyprowadzić do ſkutku.

z Worms dnia 18. *Grudnia.*

Woyſka *Francuzkie* z *Alzacyi* nieprzeſtaią ſię ściągać proſto ku *Moguncyi*. Zapewniaią, iż dway Officerowie od Inżenierow *Francuzkich*, z których ieden *Sabathier*, drugi *Dovane*, od ośmiu dni znaydnią ſię w tey fortecy do odebrania planow, kart, i innych papierow do niey ściągaiących ſię. Donoszono, iż *Francuzi* dnia 20. obeymą *Moguncyą*, lecz zdaie ſię iż to obiecie nie naſtąpi, aż za powrótem Generała *Buonaparte* do *Raſtadt*.

Dnia wczorayszego przybyło tu wielu Dozorcow ce[l] *Francuzkich* na mocy Rezolucyi Dyrektoryatu, która nakazuie, ażeby cła aż do *Renu* były pomknięte. Mówią także, iż w okolicach *Grunſtadt* widziano Officerow *Francuzkich* rysuiących plan tego kraiu.

z Ratyzbony dnia 20. *Grudnia.*

Nowe nieprzyiemne wiadomości, które odbieramy z *Raſtadt*, dały wczoray okazyą do nadzwyczaynego zgromadzenia Seymu, i z tego względu wydane zaraz zoſtało mocne do Cesarza przełożenie przeciw wiadomym progreſſom *Francuzow* na obu brzegach *Renu*.

z Turynu d. 6. *Grudnia.*

Dnia 23. p. m. Ratyfikacya Traktatu zaczepnego i odpornego między *Sardynią a Francyą* wymieniane zoſtały w *Paryżu* przez Miniſtra związkow zewnętrznych Ob. *Taleyrand Parigord* i Hrabiego *Balbo* Poſła *Sardyńſkiego*.

Król nasz ma w gotowości znaczny podarunek dla Generała *Buonaparte* z dwóch pięknych koni ſkładaiący ſię, Jeden z nich ozdobiony ieſt rzędem śrebrnym nasadzonym koſztownemi kamieniami, na innym znaydować ſię będzie ſkora Tygryſia i dwa piſtolety brylantami kameryzowane, które były własnością zmarłego Króla Karola *Emmanuela*.

Generał *Buonaparte* przeieżdżaiąc tędy, nie widział ſię iak tylko z Kawalerem *Priocca* Miniſtrem intereſſow zagranicznych z Margrabią *de Caraglio-Saint-Merſan*, Miniſtrem *Hiſzpańſkim* i Miniſtrem Rzeplitey *Liguryiſkiey*.

Kommiſſarz Generalny *Francuzki Deſſuci* donioſł naszemu Rządowi, iż w przyszłym mieſiącu przechodzić będzie przez *Piemont* 45. tyſięcy woyſka *Francuzow* z Armii *Włoſkiey*; iż będą szli oddzielnemi Korpusami po dwa tyſiące ludzi, i poydą drogą z *Vercelli na Suze*. Rząd zatym ma nakazać doſtarczenie potrzebnych żywności.

z Bononij dnia 9. *Grudnia.*

Kuryer który przebiegł przez to Miaſto, uwiadomił nas, iż twierdza *St Leon* ze wszyſtkiemi przyległościami poddała ſię woyſkom *Cisalpińſkim* przez kapitulacyą. Słaby garnizon *Rzymſki*, który ſię tam znaydował, wyszedł z wielkiemi honorami woyſkowemi, i udał ſię do *Urbinu*. Wieśniacy zgromadzeni na głos dzwonow, ſilnie na *Ciſalpinow* napadli i wielką w nich ſprawili klęſkę, lecz na koniec uſtąpić muſieli, niektórzy z nich doſtali ſię w niewolą.

Dnia iutrzeyszego woyſka *Ciſalpińſkie* udać ſię maią na opanowanie *Urbinu*.

z Wenecyi dnia 10. *Grudnia.*

Generał Francuzki *Leclerc* krewny Generała *Buonaparte*, wyiechał z tąd dnia onegdayszego do *Palma*, z obowiązkiem oddania tey fortecy woyſku *Auſtryackiemu*. Generał Hrabia *de Hohenzollern* obozuie iuż ze ſwoim Korpusem o dwie mile od tey fortecy, i mowią iż ią maią obiąć dnia iutrzeyszego.

Dnia onegdayszego przybyło tu trzech Kommiſſarzow Cesarſkich. Jeden z nich wyieżdża dziś do Ziemi ſtałey, gdzie uczyni wszelkie potrzebne rozporządzenia na przyięcie woyſk *Auſtryackich*.

Zawczoray aresztowany tu zoſtał Patrycyusz *Quirini* dawniey Poseł *Wenecki* w *Paryżu*. Kuryer nadzwyczayny przywiozł z *Paryża* rozkaz na aresztowanie iego. W początkach przyprowadzonym on był do twierdzy *St Georgio*, a papiery iego zoſtały zapieczętowane. Prawdziwa przyczyna losu tego człowieka dotąd nie ieſt wiadoma. Gdy mieszkańcy Prowincyi *Bergamo i Brescia*, powſtali przeciw Rządowi *Weneckiemu*, i odſtrychnęli ſię od niego, przybyła pewna osoba do rzeczonego Patrycyusza *Quirini*, rezyduiącego pod ów czas w *Paryżu*, i obiecywała mu za ſummę 200,000. Dukatow *Weneckich*, mocą wpływu ſwego wyrobić w Dyrektoryacie rozkaz, izby woyſka *Francuzkie* z rzeczonych trzech Prowincyi wymaszerowały: *Quirini* chcąc ſię Rządowi ſwemu przyſłużyć, odebrał rzeczoną ſummę w wexlach z *Wenecyi*. Mówią, iż pewna znaczna osoba w *Paryżu*, ieſt w tę ſprawę wplątaną, w tym celu *Quirini* ma być zawieziony do *Paryża* dla wyſłuchania z niego inkwizycyi.

z Medyolanu dnia 12. *Grudnia.*

Liſty z *Rzymu* donoszą, iż tam ieszcze panuie nieiakie zaburzenie bliſkim przerwaniem ſpokoyności grożące. Uwolnienie osob za opinie aresztowanych niemało ſię przykłada do krytyczney tego miaſta ſytuacyi. Podług wieści publicznych *Francuzi* są wſtrzeſtrzymanem przedſięwzięciu utrzymywania fortecy *Ankońſkiey*, ażeby przez to ułatwić ſobie kommunikacyą z *Lewantem*.

Dowiaduiemy ſię z *Florencyi*. iż Obywatel *Belmonti Stivivi* na audyencyi u Wielkiego Xcia prezentował liſty ſwoie kredencyonalne, iako Miniſter Rzpltey *Cisalpińſkiey* przy Dworze *Toſkańſkim*.

Wyznaczona zoſtała Kommiſſya, którey będzie obowiązkiem przedſięwziąść środki na ukaranie rozruchow w *Brescia* i iey okolicach poczynionych.

Dowiaduiemy ſię z *Genui*, iż Zgromadzenia Pierwiaſtkowe zwołane są na 26. t. m. Woyſka *Francuzkie*, które od nieiakiego czasu znaydowały ſię w tym mieście i iego okolicach, wyszedłszy z nich udały ſię do *Francyi*. Oczekuią tam ieszcze na inne, które też ſamę przedſięwezmą drogę.

OBWIESZCZENIA.

Obwieszcza ſię Puliczności ninieyszym Pismem dla iey przeſtrogi i wiadomości, iż począwszy od 1go Stycznia Roku przyszłego, Moneta miedziana *Polſka* przez Urzędy Podatku Celnego i konsumpcyinego Prus Południowych i Nowowschodnich przyimowana więcey akceptowaną nie będzie.

Aby zaś Publiczności, która ieszcze w takową miedzianą monetę ieſt może opatrzona, otworzyć drogę do pozbycia ſię iey na dal, zaczym wydane zoſtało Rozrządzenie, iż:

W *Poznaniu* tameczna Głowna Solna Kaſſa.
w *Toruniu* także tamteysza Głowna Solna Kaſſa.
w *Warſzawie* tameczny Kantor kompanii handlowey Morſkiey, pod imieniem. *Borckmana* i *Schlee*

Takową miedzianą Monetę franco ſobie przesyłać ſię maiącą przyimować i po 30. Reiſtalarow, w ſrebrney zdawkowey drobney Monecie za Cetnar Berlińſkiey wagi płacić i zakupywać będzie. Każdy zatym w tey okoliczności intereſſowany ma ſię pilnować i przeſtrzegać przepisow ninieyszego rozrządzenia. w *Warſzawie d.* 15. *Grudnia Roku* 1797.

v. Hoym. v. Goldbeck. Helving.

Przed 6ma tygodniami około, człowiek nieznaiomy zoſtawił konia na *Twardy Ulicy*, do którego odebrania do tych czas ieszcze ſię nie meldował.

Tenże ſam lub inny ktoryby iakie do tego konia miał Prawo, musi ſię w przeciągu 14tu dni do Dyrekcyi Policyi zgłoſić, w przeciwnym bowiem razie wspomniony koń publicznie przedanym zoſtanie; Pieniądze zaś za niego wzięte, po wytrąceniu un kosztu na obrok łożonego, podług prawa użyte będą. *Datt w Warſzawie d.* 30. *Grudnia* 1797. *J. K. Mci Pruſkiey Dyrekcya Policyi.*

v. Schimmelfennig.

DONIESIENIE.

Dnia 31. Grudnia 1797. Skradziony zoſtał w południe z pokoiu w kamienicy pod Nrem 118. na Krzywym Kole będącey Zygarek złoty duży w proporcyi Repetier z łańcuszkiem podobnie złotym i dewizkami 3ma, to ieſt 2ma paleczkami ſzklanemi i trzecią pieczątką nie rznięta.

Ktoby takowy poſtrzegł, przytrzymał, i właścicielowi oddał, doſtanie nadgrody Czer: Zł. 5. — Na kompaſie tego zegarka ieſt napis *Berthau à Paris*.

Kantor generalny tey Gazety, ieſt w Rynku Starego Miaſta, w kamienicy Jmć Pana Eberta, *pod Numerem* 65. *na drugim piętrze.*